

Věrná

STRÁŽ

1512-1
Sazček Václav
Lukavec 40
P. Lovosice

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník VI. — Číslo 50—52

V Žatci dne 28. prosince 1951

Cena 2 Kčs

Velký krok kupředu

Psali jsme již několikrát o významu plánovaného musea volyňských Čechů, o theoretické a praktické důležitosti této myšlenky a o nutnosti spolupráce našich krajanů s musejní komisí SČzV. Referovali jsme o postupu prací a všechni jste jiště z oněch řádků vycílovávali naše odhadláni vytrvat přes nejnáze a překážky všeho druhu až do úspěšného konce. Tak bylo třeba neustále urgovat a doplňovat žádosti o úřední souhlas a finanční podporu, bylo třeba zainteresovat některé z našich pražských přátel, aby vedli věc v patrnosti a ústředním úřadům vytrvale připomínali, že uznáváme přetížení příslušných referátů, že však čekáme již velmi dlouho a že nám hrozí opadnutí elánu spolupracovníků, jestliže se otázka vbrzkn nevyřeší. Posléze se však opět ukázalo, že trpělivost a houževnatost se vyplácí. Naše úsilí se konečně setkalo s úspěchem, neboť jsme dosáhli něčeho, co nás rychle přiblíží k vytčenému cíli.

Před několika dny zavítala totiž do Žatce zvláštní komise složená ze zástupců ministerstva školství, věd a umění, Svažu čs. musej a Národního muzea v Praze, aby se na místě přesvědčila o předpokladech brzkého otevření našeho muzea a s konečnou platností rozhodla o vhodnosti morální a hmotné podpory ústředních úřadů. V několika pora-

dách s vedoucími představiteli národního výboru, žateckého muzea a našeho svazu probrala dopodrobna tato odborná komise všechny formální, věcné i čistě technické podmínky, prohlédla si budovy, v nichž půjde o přesuny spojené s instalací našeho muzea, prezkovala i nynější stav našich sbírek, probrala jednotlivé položky rozpočtu, projednala se i převzetí výstavních vitrin, které nám s nevšedním pochopením postoupilo Národní museum v Praze a určil se posléze prostor, který nám bude pro začátek k dispozici v pěkné budově Polánkova muzea v Husově ulici v Žatci.

Při poradách se vyskytl také návrh úplné samostatnosti našeho muzea na př. v prostorách po některém zrušeném obchodním podniku nebo úřadě. Když se však zvážily všechny výhody i nevýhody této možnosti, upustilo se od tohoto návrhu pro obtíže s dozorem, s ohledem na dobrou přístupnost a zvláště pro vhodné a důstojné prostředí.

Zatím získáváme dvě prostory, z nichž jedna je dlouhá cca 10 m. Bude vhodná pro expozici velkých názorných tabulek, instruktivních fotografických snímků ve velkém zvětšení, modelů i předmětů ve vitrínách. To vše bude ilustrovat použ našich dědů a pradědů do nových domovů, kolonisaci, pobyt tří generací v cizině a konečně návrat věnčený hrdinnými činy

našich příslušníků čs. zahraniční armády v SSSR.

Členové komise však také kladli důraz na současnost a doporučovali vystavovat doklady o pracovních úspěších volyňských Čechů v přítomné době, ať již ze samotného Žatecka, či z Podbořanská, Znojemská, severní Moravy atd. Je zapotřebí dospět k harmonické rovnováze mezi historií a budoucností, neboť část muzea musí představovat také nástroj práce aktuálně osvětové. Musí ukázat prozíravost a vytrvalost někdejší česko-volyňských rolníků, jež se dnes jeví v úspěšných snahách o mechanisaci a zvědečtení zemědělské výroby, o rychlém přechodu k socialistickému zemědělství.

Doufáme, že vás naše zpráva potěší, neboť jde opravdu o velký krok kupředu. Jakmile bude z žateckého muzea odvezén archiv (což bylo předsedou MNV přislíbeno do několika týdnů), zahájíme instalaci práce a doufáme, že na jaře r. 1952 vás srdečně pozveme k otevření památníku života a díla naší krajanské větve.

Končíme opět výzvou, či lépe prosbou. Sledujte ve Věrné stráži pokyny ke sběru dokumentárního materiálu a pište nám o výsledku svých „pátrání“, aby mohlo být i vaše jméno uvedeno mezi dárci, mezi širšími spolupracovníky muzea volyňských Čechů.

Přispějte k vybudování muzea volyňských Čechů v Žatci!

Svobodné národy v boji za nový život

Svobodné národy mohutného tábora socialismu a demokracie, jemuž stojí v čele Sovětský svaz, končí nynější rok ve znamení dalšího růstu a semknutí sil, trvalého hospodářského a kulturního vzestupu.

Pracující země lidové demokracie, velký čínský národ, který vyrval rozhodování o svém osudu z rukou imperialistických zotročovatelů, pevně si budují nový, svobodný a šťastný život. Zatím co kapitalistické země, závisející na USA a mezi nimi i Jugoslávie, uvržená titovskými zrádci pod imperialistické fašmo, stále více a více ztrácejí svou národní samostatnost, země lidové demokracie, jdoucí po cestě socialismu, dávají celému světu příklad společenského pokroku a národního obrození.

Díky existenci mohutného SSSR, země lidové demokracie — Polsko, ČSR, Maďarsko, Rumunsko, Bulharsko a Albánie — se uchránily před imperialistickou intervencí a občanskou válkou. Oprájíce se o bratrskou podporu a pomoc svého osvoboditele — sovětského lidu, získávají jeden úspěch za druhým. V krátké době pracující země lidové demokracie, vedeni komunistickými a dělnickými stranami a využívajíce přednosti nového společenského zřízení, úspěšně se zhodili úkolům spojených s prováděním obnovy. Nyní v další etapě vytrvale bojují za splnění a překročení národo hospodářských plánů.

Lidové vlády se vši rozhodností skoncovaly se statkářským vlastnictvím půdy a přidělily půdu rolníkům, kteří ji obdělávají. Lidové demokratické vlády ustavičně pečují o vzestup zemědělství a vytvářejí všechny nezbytné předpoklady a podmínky pro to, aby zemědělská výroba nezustávala po zadu za výrobou průmyslu. Do vesnic proudí stále větší počet traktorů a jiných zemědělských strojů. rolníkům se poskytuje všeestranná pomoc a upovídují se výrobní družstva.

Hospodářský rozvoj v zemích lidové demokracie směřuje k vytvoření základů socialismu, k

upevnění nového společenského a státního zřízení. Slouží dalšímu mírovému rozvoji a obstarávání potřeb pracujících, zvyšování jejich blahobytu a věci obrany všeobecného míru.

Současně s růstem národního hospodářství roste i kulturní úroveň zemí lidové demokracie, vyrůstají noví lidé, bezmezně oddani veliké věci socialismu, chápají životní zájmy svých národů a schopní všemi svými silami tyto zájmy hájit. Úspěchy zemí lidové demokracie, upevnění nového společenského a politického zřízení v těchto zemích, zajišťujího stálý jejich pokrok na cestě k socialismu, jasně potvrzuje životnost lidově demokratického režimu a správnost politiky komunistických a dělnických stran.

Jedno z vedoucích míst v boji za světový mír zaujímá Čínská lidová republika, která dosáhla velkých úspěchů při budování nového života. Čínský lid osvobodivší se z imperialistického otroctví a odstranivší kuomintanský reakční režim, ulevnil pod vedením komunistické strany Číny v krátké době zřízení diktatury lidové demokracie a vytvořil řadu důležitých otázek hospodářských a politických v boji za plnou hospodářskou nezávislost na kapitalistickém světě, v boji za industrializaci země a vzestup její kultury.

Pozemková reforma byla provedena v Číně na území ohváleném 310 miliony lidí. Prázdného roku bude dokončena s výjimkou několika okresů, ohválených národnostními menšinami. Lidová vláda provádí velké zavodňovací stavby. I přes náročnivé počasí letošní sklizeň hlavních obilních kultur byla lepší než sklizeň roku loňského. Uspěšně probíhá obnova průmyslové výroby a počet nezaměstnaných rychle klesá. V lidové Číně se široce rozvinulo vlastenecké hnutí pracujících za zvýšení produkce, za zesílení odporu proti americké agresi a za poskytování pomoci bojující Koreji. Čínský lid z celého srdce podporuje svou milovanou vládu a bděle sleduje a roz-

hodně máti všechny pikle kontrarevolucionářů, agentů imperialistické reakce.

Trvale zaujala své místo v tábore demokracie a míru Německá demokratická republika. Lidová sněmovna nedávno přijala zákon o pětiletém plánu rozvoje národního hospodářství republiky, který plným právem německá pokroková veřejnost nazývá plánem míru. Na rozdíl od politiky remilitarisace a příprav k válce, kterou provádějí americko-anglicki imperialisté v západním Německu na účet pracujících mas, hospodářská politika Německé demokratické republiky je politikou mírového budování, směřující k zlepšení života lidu.

Německá demokratická republika vytrvale bojuje za životní zájmy celého německého národa, za nezávislé, jednotné, demokratické a mírumilovné Německo, za uzavření spravedlivé mírové smlouvy, zabezpečující německému národu důstojné místo mezi národy světa. Nový život nepřichází sám od sebe. Všech svých úspěchů svobodné národy dosahují v podmírkách rozhořčeného třídního boje a zdoláváním všech překážek, které jim staví v cestu vnitřní i vnější nepřátelé.

Úspěchy zemí demokratického tábora v mírové výstavbě a budování nového života byly možné především proto, že národy těchto zemí žijí v těsných a přátelských, hospodářských, politických a kulturních vztazích se Sovětským svazem a mezi sebou a že se oprávili o nezíštnou pomoc mohutného státu vítězného socialismu. Nová forma vztahů mezi skutečně svobodnými národy se oprávila o zásady proletářského internacionálnismu, o leninsko-stalinskou politiku míru, přátelství a rovnoprávné spolupráce národů.

Tábor demokracie a socialismu je nezdolatelný. Sily jeho rostou a mohutnější, protože hájí spravedlivou věc obrany svobody a nezávislosti národů a velikou věc míru.

O hospodářské součinnosti dvou systémů

Rozsáhlá hospodářská spolupráce mezi dvěma systémy je důležitým předpokladem pro upevnění míru a bezpečnosti národní. Imperialistický tábor v čele se Spojenými státy usilovně připravuje novou světovou válku a začal mařit všechny hospodářské styky se Sovětským svazem a se zeměmi lidové demokracie. Buržoasní propaganda snaží se tyto zjevně agresivní akce zastít různými smyšlenkami a pomluvami proti Sovětskému svazu. Jedním z oblibených „důvodů“ je tvrzení, že komunistická ideologie a socialistické zřízení popírají možnost pokojného soutěžení a hospodářské spolupráce mezi oběma systémy. Účelem těchto lživých tvrzení je odůvodnit politiku horečného zbrojení a rozpoutávání nové světové války, jak ji provádějí americko-anglické agresoři.

Dějiny sovětského státu plně vyvracejí tyto lživé smyšlenky politických šejdiřů z imperialistického tábora. Už v prvních letech sovětské vlády ukazoval Lenin na to, že jest možné dlouhé trvání obou systémů vedle sebe, jakož i spolupráce mezi nimi. Ve své řeči pronesené na XVIII. sjezdu VKS(b) soudruh Stalin prohlásil, že jsme pro mír a pro upevnění obchodních styků se všemi zeměmi. Sovětský svaz řídě se Leninovými a Stalinovými pokyny ustavičně prováděl a provádí politiku míru, jakož i politiku, jejímž cílem jsou rozsáhlé hospodářské styky s buržoasnými státy. Na všech mezinárodních konferencích a poradách, které se konaly za účasti SSSR, podávali zástupci Sovětského svazu konkrétní návrhy na upevnění přátelství a spolupráce mezi národy.

Historické zkušenosti plně potvrdily, že hospodářská spolupráce mezi oběma systémy je možná. Soudruh Stalin ukazuje, že při dalším postupu SSSR po cestě vystavby komunistické společnosti bude se možnost pokojné spolupráce s kapitalistickým světem nejen nezmenšovat, ale že se může i zvětšo-

vat. Sovětský lid, jsa přesvědčen o rozhodných přednostech socialistického hospodářského systému neboji se pokojného soutěžení s kapitalismem, soutěžení, v němž je plně zabezpečeno vítězství socialismu.

Lenin a Stalin odůvodňujíce, že hospodářská spolupráce mezi oběma systémy je možná a žádoucí, dovozovali, že nejsme pro každou spolupráci s kapitalistickými zeměmi. Existují dva druhy mezinárodní spolupráce. Jeden z nich je založen na prohlubování politických a hospodářských styků mezi rovnoprávnými zeměmi. Tento demokratický základ mezinárodní spolupráce sbližuje národy mezi sebou a usnadňuje vzájemné vztahy mezi nimi. Sovětský svaz je zastáncem tohoto druhu spolupráce. Jiný druh mezinárodní spolupráce nemá nic společného s mezinárodní spoluprací mezi státy. Je založen na násilí a loupeži, na hrubém porušování práv slabých zemí silnými vel mocemi. Takováto „spolupráce“ existuje mezi zeměmi kapitalistického tábora.

To jest názorně vidět na Spojených státech, které stojí v čele imperialistického tábora. Tak v posledních deseti letech USA vyvezla z Kanady asi 4,5 milionů liber uranu, kteréžto množství je potenciálním zdrojem energie v celkové hodnotě 225 miliard dolarů. Spojené státy zaplatily za uvedené množství uranu 13,5 milionů dolarů. Z toho důvodu kanadský vědec D. Carter napsal, že „prodej zboží, při kterém kupec získává 1,666.600% není obchodním ujednáním, nýbrž lupičstvím“. V poválečných letech došla loupeživost amerických monopolistů svého výrazu v pověstném „Marshallově plánu“. Tohoto plánu využívají USA k zotročení západoevropských zemí. Za platnosti „Marshallova plánu“ počet nezaměstnaných v Rakousku stoupal na více než sedmínásobek, v Belgii na více než trojnásobek, v Dánsku na trojnásobek atd.

Sovětský stát po prvé v dějinách uplatnil v praxi skuteč-

ně demokratické zásady, pokud jde o hospodářské styky mezi státy. Rovnost stran, vzájemné převzatých závazků, takové jsou zásady sovětské politiky v oboru hospodářských styků se zahraničím. Tyto zásady vyplývají ze samotné povahy socialistického státu, jsouce výrazem životních zájmů pracujících mas. Sovětskému zřízení je výbojná politika něčím cizím. Sovětský svaz nejenže nedovoluje, aby někdo zasahoval do jeho vnitřních věcí, a e také sám se nikdy nevměšuje do vnitřních věcí jiných států bez ohledu na to, jde-li o stát malý nebo velký. „Mnozí nevěří — praví soudruh Stalin — že mohou existovat rovnoprávné vztahy mezi velkým a malým národem. Avšak my, sověti lidé, máme za to, že takové vztahy mohou a mají existovat.“

Spolupráce na základě rovnoprávnosti a vzájemných výhod přispívá k navázání přátelských styků mezi státy a posiluje věc míru. Příkladem takového spolupráce jsou hospodářské vztahy mezi SSSR a zeměmi lidové demokracie. Hospodářská spolupráce mezi SSSR, Čínou a zeměmi lidové demokracie probíhá v ovzduší bratrského přátelství a vzájemného pochopení bez porušování suverenních a národních práv těchto zemí. Američtí imperialisté počítali s tím, že bojkotem podkopou hospodářskou moc Sovětského svazu, že zmaří obnovu a rozvoj našeho národního hospodářství a tím způsobem oslabí síly tábora socialismu. Obrovský ruský hospodářské moci SSSR v době poválečné přesvědčivě ukázal, že všechny tyto výpočty imperialistů byly založeny na písru.

Boj za normální hospodářskou spolupráci je bojem za mír, bojem za vítězství stalinistické ideje přátelství a pokojné spolupráce mezi národy, za posílení tábora míru, demokracie a socialismu.

Podle čas „TRUD“

Průklest ovocných stromů

Vysokých sklizní ovoce lze dohnout pouze soustavným, pravidelným ošetřováním ovocných stromů. K této pracim patří především také průklest a řez, kterým lze řidit správnou plodnost ovocných stromů. Průklest se dá provádět v době poměrně dlouhé, od konce vegetace, až do znovuprobuzení stromů k novému životu. Průklest se provádí na stromech volně rostoucích, t. j. na vysokomnenech, nízkomnenech a podobných tvarech, nikdy ne však na tvarovaných stromech jako jsou kordony, neboť na těchto se řídí plodnost přesnéjším řezem.

Při průklestu se odstraňují především suché větve, nalomené některou z houbovitých chorob. Stejně i větve, které trpí rakovinou, nebo jsou napadeny monilií. Dále se odstraňují vlky, vyrůstající na kmene stromu nebo v koruně. Tyto se odřezávají hladce na patku a jen na starých stromech se některé výhony ponechávají, a to v tom případě, vznikla-li by jejich odstranění lysá místa. Jest třeba také odstranit veškeré větve, jež vyrůstají v koruně, napříč větví ostatním, jdoucím ze tředu koruny. Nachází-li se dvě nad sebou blízko, t. j. nejsou-li od sebe vzdáleny aspoň 40 cm, odřízne se jedna z

nich, která je slabší, nebo má v počtu k ostatním větvím polohu méně vhodnou. Stejně tak jest třeba odstranit všechny větve, jež rostou uvnitř koruny a nemají dostatečného přístupu světla i vzduchu a bývají nejčastěji příčinou hustoty korun stromů. Na takových stromech nalézá mnohý škůdec ovocných stromů vhodnou skryš, odkud se pak šíří i na jiné stromy. Konečně se odstraní také větve převislé, překážející provozu (v poli) anebo příliš zastiňující spodní kultury. Není vždy třeba odstranit v takovém případě celou větev, někdy stačí, sežízne-li se z hlavní větve menší větev dolů visící.

Při průklestu ovocných stromů máme mít stále na paměti, že kam nemůže slunce, tam musí lékař. V příliš hustých korunách ovocných stromů nalézají se velmi často celá hnizda housenek různých škůdců našeho ovocného stromoví. Stromy zanedbané, neprořezané, dělají drobné ovoce, které naleze často jen uplatnění pouze pro konzervární průmysl, nehoď se však na stůl. Odstraňování větví se má provádět tak, aby rány byly co nejméně. Každá větev se má řezat až těsně u větveného kruhu. Jest třeba se vyvarovat dlouhých čípků, sukul, aby rána snáze zarostla. Řez se má

vždy vést kolmo na osu, nikdy nešikmo, předejdě se tím zbytečnému zvěření odpárovací plochy, neboť kolmo vedený řez zanechává řezu plochu tvaru kulovitého a neeliptického, jako při šikmo vedeném řezu. Velkou chybou jest lézt do korun stromů v okovaných boňách. Tím se poraní kůra stromů a v poraněných místech se usazují různí škůdci neb choroby. Musíme-li již lézti do korun stromů, pak obalime boty starými pytlí. Tam, kde toho není třeba, nelezme do korun stromů vůbec. Kde vzniknou větší rány, jest třeba je zahladit ostrým nožem a aby se předešlo zahnívání ran, naříme je buď štěpařským voskem, stromovým dehtem, nebo také vápenným mlékem. Při zařízení ran dehtem nenatírá se celá rána, nýbrž se ponechává asi 1 cm okraj, abychom předešli umrivení pletiva.

Není třeba podotýkat, že při průklestu ovocných stromů máme zároveň provést čištění. Zbavit koruny ovocných stromů housenčích hnizd, zaschlých listů, které zůstaly viset na stromech. Též zbavíme větve a kmene mechů a lišejníků. Je-li strom dobré prořezán a zbarven všechn zaschlých listů a plodů, pak provedeme ochranný potík ovočným karbolinem.

Několik připomínek k otázce záhumenek členů JZD

Hodnotíme-li hospodářské výsledky JZD, vidíme, že jednou z přičin špatných výsledků družstevní činnosti u některých JZD jsou velké záhumenky. Proto je nutné, abychom si otázky záhumenek blíže povídali.

Otázku záhumenek jako takovou již zhruba řešilo březnové zasedání ÚV KSC a dalo pro tyto námjasnou směrnici, kterou je třeba podrobnejí rozvést.

Záhumenka umožňuje rolníkům přechod od individuelní malovýroby k socialistické velkovýrobě a učelně spojuje jejich osobní zájmy se zájmy celku, se zájmy všeho pracujícího lidu.

Velikost záhumenek určuje členská schůze, která má při tom přihlížeti k bonitě pozemků určených pro záhumenky, k výr. oblasti a dalším míst. podmínkám. Do záhumenky se započítává i větší vým. zahrady. V žádném případě nemůže však výměra záhumenky být větší než 0,50 ha, vyjma oblasti horských. V oblastech pak, kde se pěstuje vináře a zelenina, je třeba dbát, aby

výměra záhumenky nepřesahovala 0,30—0,40 ha.

Tuto okolnost a pravou podstatu záhumenek však nepochopila mnoha JZD, orgány lidové správy, případně i organisaace strany.

Nesprávný postup při přidělování záhumenek pak způsobuje, že v některých JZD čini výměra záhumenek 10 až 15% veškeré orné půdy. Často bývá družstevníkům přidělována větší výměra záhumenek než s jakou vstoupili do JZD, neby tyto jsou přidělovány i členům trvale zaměstnaným na jiných pracovištích, kteří pouze vstoupili do JZD v jeho začátku, aby je pomohli zpevnit.

Neúměrné záhumenky (obzvláště v krajích, kde se pěstují speciální plodiny) znamenají — jak vplývá ze zkušeností družstev — značné narušování pracovního zařazování členů JZD pro společné obdělávání půdy tím, že se tito snaží vykonávat veškeré práce především na záhumenkách. Rovněž se snaží pro záhumenky zajistit neúměrné množství chlévské mravy

a strojených hnojiv.

Pak se práce na družstevních pozemcích zpoždují a nejsou vykonávány v nejpříhodnějších agrotechnických lhůtách, nedodržují se všechna další agrotechnická opatření a družstevní pozemky jsou ochuzovány o nezbytný humus a příslušné dávky strojených hnojiv, zatím co na záhumenkách se těmito neúměrně plýtvá.

Tím klesá pracovní morálka družstevníků, což v záplati znamená snížení výrobních výsledků družstva a tím také nižší podíl každého družstevníka a celkovou nespokojenosť.

Tomuto nezdravému zjevu je nutno čeliti především přesvědčováním družstevníků na členských schůzích a získáním jich pro přidělení menších záhumenek, zajištováním nedotknutelnosti družstevního majetku, aby tak nebyla snížována výrobní základna a tím celá zemědělská výroba.

VOLYNSKY ZPRAVODAJ

Poradna svazu

Dotaz:

Byl jsem uznán státním úřadem pro válečné poškozence válečným invalidou. Byl mi vydán o tom příslušný výměr a pobírám důchod podle zák. 164/46 Sb.

Mám nárok na t. zv. výbavné, které vyplácí Svaz protifašistických bojovníků v Praze (dříve SBS)?

Odpověď:

Podle Vašeho oznámení, zjištění Vaší invalidity bylo provedeno státním úřadem pro péči o válečné poškozence. Nemáte proto nárok na výplatu výbavného. Výbavné vyplácí se příslušníkům II. odboje jedině v tom případě, když invalidita zaviněná vojenskou službou válečnou byla u nich zjištěna při přezkumném řízení u krajského (okresního) vojenského velitelství. Při tomto přezkumném řízení musí žadatel prokázati svoji účast na II. odboji buď potvrzením ministerstva národní obrany o službě v zahraniční armádě, nebo potvrzením o charakteru čs. partyzána podle zákona čís. 34/1946, nebo osvědčením podle § 8 zák. čís. 255/1946 Sb.

O provedení přezkumného řízení vojenskou správou můžete požádat i nyní u příslušného krajského velitelství místa svého pobytu.

Dotaz:

Vlastním domek a chtěl bych, aby můj syn dostal po mé smrti 1/3 domku. Protože nemám penize, abych nechal napsat závěť u notáře, sdělte, zda ji mohu napsat sám.

Odpověď:

Ano, závěť vlastnoruční musí být vlastní rukou napsána, podepsána a musí z ní být patrný den, měsíc a rok, kdy byla sepsána. Svědků je třeba jen v tom případě, jestliže pořizovatel závěti nenapsal vlastní rukou. V tom případě musí pořizovatel závěti podepsat a přede dvěma svědky současně přítomními prohlásit, že listina obsahuje jeho poslední vůli a svědkové musí závěti podepsat.

FOND PRO VYBUDOVÁNÍ POMNÍKU OBĚTEM ČESKÉHO MALÍNA

Na fond pro vybudování pomníku obětem Českého Malína v Žatci přispěli svými dary tito krajané: (čísla se rozumí v Kčs)

Josef Helebrant, Lipenec, 100, Helena Navrátilová, Vyšehorí, 150, Josef Tabulka, Rakovník, 100, Pavel Pilný, Žatec, 100, Vincenc Linhart, Tvršice, 100, Vladimír s. Danda, Siřem, 50, Josef Rehák, Mlynický Dvůr, 150, Antonín Vála, Něšov, 50, Václav Pavelka, Nová Ves, Kužová, 100, Vladimír Štech, Ulice, 100, Miroslav Lamač, Velký Malahov, 100, Václav Klejšmid, Dubenec, 100, Josef Václavík, Hokov, 100, Antonín Nedbálek, Skyřice, 100, Olga Dobrá, Rudoltice, 30, Světoslav Novák, Hněvotín, 200, Michal Švec, Dobrkovice, 200, Marie Zajíčková, Vrbice, 30, Jaroslav Helebrant, Málnice, 100, Antonín Lešák, Lišany, 100, Bohuslav Vlk, Kounov, 100, Bohumil Krupka, Počerady, 200, Vladimír Bem, Žatec, 100, Václav Rigm, Hoříkovice, 100, Vladislav Ryzák, Našiměřice, 100, Josef Čapek, Veska, 100, Josef Rampas, Podolí, 100, Marie Pavelková, Jaroslavice, 100, Josef Dedecius, Horní Libina, 50, Vladimír Viteček, Dolní Dl. Loučka, 50, Václav Rektor, Klášterec, 100, Josef Sejval, Patokryje, 100, Alexandr Malhaus, Krásné Údolí, 100, Josef Brda, Vrbice, 50, Marie Pážová, Velečín-Ostrovec, 50, Růžena Slepčíková, Valeč, 50, Antonín Novák, Prostiboř, 50, Františka Kotyzová, Velký Malahov, 50, Jaroslav Macoun, Hněvotín, 100, Antonín Cejtham, Siřem, 100, Václav Sochor, Nepomyšl, 100, Rostislav Lněníček, Chmelišná, 100, M. Ptáčková, Očihov, 50, Mikuláš Matuševský, Sulejovice, 50, Vlad. Pazderník, Zlovědice, 150, Petr Šimoniček, Aš, 200, Antonín Synkovský, Hostomice, 100, Petr Koutný, Úterý, 100, E. Lukavcová, Stříbro, 50, J. Šrámek, Holostivey, 50, Ant. Kopecká, Kuks, 30, A. Dvořák, Kralupy, 50, Josef Kučera, Brno,

Všem dárcům vzdáváme srdečný dík.

Tiskový fond

Josef Zof, Vlkýš čp. 95, věnovává na tiskový fond SČZV 100 Kčs. — Srdečně děkujeme.

Budujeme sociální fond

Při rodinné slavnosti o křtinách Malé Vlastičky Vondráčkové v Uničově na Moravě, na podnět bři Vladimíra Tomina a Metoděje Klabana, byla mezi hosty provedena sbírka na sociální fond SČzV, který vynesla Kčs 1.440,—.

Dárcům za přispění na fond srdečně děkujeme a malé Vlastičce přejeme, aby se těšila dobrému zdraví a prospívala k radosti svých rodičů.

Odbočka SČzV ve Sternberku

Na svatbě sl. Aninky Malé a Jaroslava Nacházel v Luhově, okr. Štítro, bylo mezi svatebčany na podnět Vladimíra Vašíny z Třebobuze a Marty Martinovské z Karlových Varů vybráno na sociální fond Svazu Čechů z Volyně 2.600 Kčs. Stanislav Nacházel věnoval sám 500 Kčs.

Štědrým dárcům ze srdce děkujeme a mladému novomanželskému páru přejeme mnoho štěsti na společné cestě životem.

Na svatbě sl. Hildy Maxové z Butovic s p. Josefem Kracíkem, byla provedena z podnětu br. Václava Zedníka a Zdeně Zajícové mezi přítomnými hosty sbírka, která vynesla 2.200 Kčs a byla určena na sociální fond SČzV.

Všem štědrým dárcům co nejsrdečněji děkujeme a rovněž tak iniciátorům sbírky. Mladým novomanželům přejeme na jejich společné cestě životem to nejkrásnější.

Na křtinách u krajan Josefa Vendolského v Růžové, okr. Děčín, dne 8. prosince 1951 bylo vybráno na podnět Václava Pěničky a Emílie Vendolské na sociální fond SČzV 2.000 Kčs.

Štědrým dárcům děkujeme a malé Mařenice přejeme do života hodně zdraví a štěsti.

*

Na vybudování pomníku v Olbramovicích volyňským Čechům, příslušníkům čs. zahr. armády z SSSR, kteří padli v boji za osvobození vlasti ve druhé světové válce, přispěli svými dary tito krajané z Pohořelic: (čísla se rozumí v Kčs)

František Horušický 400, Ondřej Simůnek 100, Stanislav Charouzek 100, Anna Kodavová 100, Antonie Soltyková 50, Antonína Bášová 50, Růžena Dufková 50, Jaroslav Holoubek 50, Štěpán Kubový 50, Stanislava Kounková 50.

Všem dárcům srdečně děkuje

Výbor

Různé zprávy

Chov slepic v zimě

Čerstvé vejíčko v zimě je velmi cenné a vydatné a proto je snahou všech držitelů drůbeže, opatřit v zimě slepice tak, aby nesly hodně vajec.

Především je nutno poskytnout slepicům vyhovující kurník, který chrání slepice před mrazem a ne-příznivým počasím. Kurník musí být tuplý, světlý, dostatečně velký (na 1 m² podlahové plochy 4 slepice), rádne větraný. V kurníku má být podeštílka, nejlépe pšenici nebo ovesné plevy, krátká řezanka, rašelina a pod.. Podeštílka se častěji vyměnuje, aby byla stále suchá.

V době mrazů vypouští se slepice až asi od 10 hodin do 14 hodin. Slepice v kohoutu je třeba chránit před omrznutím hřebenů, pak by slepice nenesly. Omrzliny často způsobují těžké onemocnění a hy-nutí. Je-li sníh, doporučuje se sníh často odhadovat a slámu roz házet tam, kde se slepice mohou zdržovat na slunci.

Slepice se musí v zimě vydatně krmít a to hlavně bílkovitými krmivy živočišného původu, na př. bílkovitou směs, masné odpadky a kosti, rybí odpadky, krev, mlečné odpadky; z rostlinného původu hlavně strusky vojtěškové, jetelové nebo senné, mrkev, řepa, kličený oves. Do michanice v zimě dáváme pařené nebo vařené Brambory, asi 40 gr na 1 slepici, teplé (nikoliv horké). Na noc dáváme zrní (kukuřici, ječmen).

K napájení musí být vždy čistá voda, která nesmí zamrzout.

Strojená hnojiva

Používání strojených hnojiv umožnuje vydatnější a jakostnější využití půdy, zvyšuje výnosy a zlepšuje jakost produktů rostlinné výroby. Správně hnojit není jen záležitostí JZD, ČSSS a samostatně hospodařících zemědělců, třeba zvláště oni vidí přímo na svých polích prospěch řádného hnojení. Hnojením nežívime pouze rostliny, ale zlepšujeme také půdní vlastnosti, na kterých výživa půdy závisí. Volba hnojiv se musí díti správně podle jejich druhů a se zretelem na nároky rostlin a půdy. Abi se použití strojených hnojiv dokonale uplatnilo a projevilo, je ovšem třeba správně půdu obdělat, hnojit také statkovými hnojivy a vápenit.

Je v zájmu všech pracujících zemědělců, členů JZD, zaměstnanců ČSSS a drobných a středních rolníků, aby se s hnojivy hospodařilo co nejúčelněji.

—tmz—

Přesuny hovězího dobytka

Národní výbory a hospodářská družstva věnují stále málo pozornosti tomu, aby u všech sektorů a jednotlivých velikostních skupin byly splněny plánované, případně smluvní stavby skotu. U vesnických boháčů smluvní anebo určené stavby nejsou ani zdáleka dosaženy a nejsou u nich plně využity stájové prostory, statková pice a v řepných oblastech cukrovarské řízky. Při tom mnozí malí rolníci mají již smluvní stavby i překročeny. V obcích a okresech s touto situací zřejmě místní a okresní národní výbory nezajišťují řádná opatření.

Je nezbytné, aby všechny složky lidové správy a výkupního aparátu věnovaly tomuto problému veškerou pozornost a zajistili provedení přesunu skotu k zemědělcům s nesplněným stavem skotu a to především k vesnickým boháčům. K vesnickým boháčům nutno přesunovat především zástavný skot, který musí hotově vyplnit, anebo na úhradu jeho ceny zadrží jim peněžní ústav přiměřenou částku z tržeb za jiné zemědělské výrobky.

Místní národní výbory vysvětlí tém zemědělcům, jimž má být skot dodán, že přesunová akce slouží v první řadě k zajištění výrobního plánu a že je proto v jejich vlastním zájmu, aby dodaný skot převzali a zaplatili. Zemědělcům, kteří i potom odmítou skot převzít, uloží MNV jeho převzetí výměrem s odvoláním na jejich smlouvou o zemědělské výrobě, po případě na předpis jejich výrobních a dodávkových úkolů okresním národním výborem.

Rovněž doplňování plánovaných stavů do společných stájí JZD a u ostatního socialistického sektoru je důležitým úkolem všech složek lidové správy a výkupního aparátu. Přitom nutno důsledně dbát toho, aby krávy a také jalovice ve váze nad 300 kg byly mimo rámec obce prodávány jen prostřednictvím hospodářských družstev, a aby byly přednostně nabídnuty JZD a ČSSS.

Příslušné složky lidové správy v případě potřeby zařídí přesuny skotu mezi obcemi a mezi okresy a zajistí tak stejnometerné rozvrstvení skotu v celém kraji.

—tmz—

PEČUJTE O SVÉ ZDRAVÍ

Nepodceňujte rýmu, chřipku a anginu

Rýma je snad nejčastější infekční onemocnění, které postihuje člověka. Prolisá obyčejně příznive a bez následků, ale někdy může mít řadu nepříjemných komplikací, které se ji nimoze ani nepřipisují. Vyskytuje se na celé zeměkouli a v každém období, nejvíce však na podzim a na jaře.

Ve veřejném méně platila a platí za nemoc z nachlazení, ačkoliv není snad onemocnění zřejmější nakažlivého než právě rýma. Potvrzuje to stará zkušenosť z války, kdy tisíce a miliony vojáků i při největším promrznutí a promočení v poli nedostanou rýmu. Když se však dostanou do zápoli, do teplých baráků a podobně, onemocni velmi často. Nakazí se prostě jeden od druhého. Do rodiny nám také vždycky někdo rýmu přinese a tato pak vystřídá téměř všechny její členy.

Toto onemocnění se projevuje zánětem nosní sliznice s řídkým hlenovitým výtokem. Člověk se všeobecně cítí unaven, nemá chuť k práci ani pohyb, někdy má mrazení. Tento stav trvá obyčejně 4–5 dní a ustupuje třeba bez veškeré léčby, aniž by zanechal delší imunitu, to jest odolnost vůči dalšímu onemocnění.

Někdy však rýma trvá i několik týdnů. Závisí to hlavně od odolnosti organismu, jako u každé jiné infekční choroby.

Zánět z nosu se může rozšířit do hltanu a hrtanu, což se projevuje škrábáním, mýrnou bolestí v krku a chrapotem. Někdy sestoupí až na průdušnice: člověk při tom cítí nepříjemný tlak na prsu s bolestným kašlem („rýma padla na prsa“). Jindy ze zánětu dostane do Eustachovy trubice, která spojuje střední ucho s dutinou hltanu a úst. Sliznice združí a tím ucpe futo trubici. V uzavřeném středním uchu dojde vstřebáním vzduchu k podtlaku, k vprášení buňku a tím k pocitu „zalehlutého ucha“. V případě dalšího postupu infekce dojde zejmé-

na u dětí k zánětu středního ucha, což je velmi nepříjemnou komplikací, vedoucí až k prodlávání buňky a dlouhodobému výtoku z ucha, odolnému často na veškerou léčbu a někdy způsobujícímu i jednostrannou hluchotu.

Mjr. MUDr Vlad. Dufek

Někdy však i když rýma povolí, neprestává bolest hlavy, zejména na tlak a poklep v krajně čelní. V následujících týdnech se dokonce zvětšuje, dostavi se někdy teploty a člověk onemocní znova. Zánět přešel do dutin kosti čelní a do vedlejších dutin nosních. Dojde-li zde k hnědání, musí být onemocný sondován, nabodnutím dutiny speciální jehlou za účelem odtoku hnusu, nebo se dutiny čelní musí dokonce otevřít operativně. Naštěstí jsou tyto komplikace u dospělých lidí dosti řídké. Častěji postihuji děti. Kojenci, trpící rýmou, nemohou po dobu onemocnění louchat z prsu, musí být uměle krmeni. Odvysknou takto kojení. Horší je, když zánět přestoupí do průdušek. Může tím totiž přímo ohrozit život kojence.

Původcem rýmy je filtrabilní virus o kterém jsem se již všeobecněji zmínil v článku o původcích nemoci. Nejlepším lékem na rýmu je klid a teplo v posteli, aspoň 2–4 dny s hojným teplým nápojem. Pak 1–2 tabletky aspirinu nebo také salicilu denně. Dobře též působí efedrinové kapky přímo do nosu.

Nejlepší profylaxi (předcházení a boj proti vzniku infekce) je důkladná isolace onemocnělého člověka. V praktickém životě je to dost obtížné. Nutné je aspoň vystříhat se styku s onemocnělymi, nepoužívat jejich věci, zejména kapesníku a pod. Nejlépe nebýt v jejich společnosti vůbec. Poměrně dobrou ochranou před rýmou, když na příklad onemocní jeden člen domácnosti, je vymazání nosu ja-

kýmkoliv tukem (několikrát denně).

Rýma, hlavně s některými jejími komplikacemi, je ve většině případů nesprávně považována za „chřipku“.

Chřipka je totiž jiná, samostatná, mnohem téžší a obávanější nemoc než rýma. Vyskytuje se občas v celých epidemiích. (Epidemie - hromadný výskyt některého infekčního onemocnění, v určité době a v určitém místě, na př. okrese, kraji, neb i pandemiích, čili v hromadných onemocněních postihujících obyvatelstvo, na větším prostoru, třeba celého státu nebo i světadílu.)

Toho času se u nás vyskytuje sporadicky, to je případ od případu. Její průběh nebyvá zhoubný, jako v některých minulých epidemiích; na př. v Indii zemřelo v r. 1918 na chřipku 5 milionů lidí. K prvnímu, historicky zjištěným epidemii patří naše epidemie v Čechách v r. 1367, o níž vypravuje výstižná kronika Hájkova. Téměř v každém století se opakovala. Největších rozměrů dosáhla epidemie chřipky v r. 1918. Vysla z Číny do Ruska a odtud byla zanesena vojenskými transporty do Francie a Španělska, kde zvláště těžce rádila. Ríká se ji také španělská chřipka. Epidemie trvala asi 6 měsíců a zemřelo na ni 6 milionů lidí (v první světové válce za 4 roky padlo 5 a půl milionů lidí).

Rychlosť šíření je enormní. Šíří se po komunikačních spojích. Nepřenáší se vzduchem. Je přenášena přímo osobou nemocnou. Zaneseno se na př. na lod, onemocně celá posádka.

Za původce chřipky je dnes považován filtrabilní virus (prochází porcelánovým filtrem) produkující spousty toxinu, působícího především na ústřední nervstvo (mozek a mícha) a na stěnu cévní.

Chřipka se projevuje náhlým pocitem celkové slabosti, polámaní údů s bolestmi hlavy a sklonem k mdlobám. Dostaví se

vysoká horečka až 40° s rýmou, někdy i zánětem spojivek a průdušek. Člověk musí bezpodmínečně ulehknout. Někdy až blouzni. Jindy se dostaví průjmy. Celkový stav je velmi vážný.

Všechny příznaky nejsou vždy stejně vyjádřeny. Správnou diagnostiku může udělat jen lékař. Někdy se mohou i jiná onemocnění, na př. zánět plic, skrývat pod těmito příznaky. Onemocnění trvá obyčejně několik dnů. Někdy dochází ke komplikacím, které jsou asi celkem takové, jako u rýmy. Nejohávanější komplikaci je zánět průdušek, zejména u dětí, pak zánět plic, který bývá někdy až smrtící a zánět mozku a mozkových blan.

Chřipka zanechává vesměs imunitu. To znamená, že nemocný, který prodělal chřipku, neonemocní opět v krátké době touto chorobou. Léčení je stejně jako u rýmy; rovněž tak pro-fylaxe.

Dalším onemocněním, často považovaným za „chřipku“ je angina, čili prudký zánět mandlí s okolím (celé branky hltanové). Mandle s celou branou hltanovou, jsou považovány za ochranný val proti infek-

ci horních cest dýchacích. Na styk s choroboplodnými bacily reagují zánětem, zdurením, prokrvením a hlenovou sekrecí.

Původem anginy jsou různé druhy bacilů, dobře viditelné drobnohledem.

Onemocnění postihuje častěji děti než dospělé. Někteří lidé trpí anginou velmi často, třeba od dětství, někdy až několikrát za rok. Jiní zase anginu nedostanou i když ji má někdo v rodině. Rozhoduje zde velmi osobní dispozice, sklon k onemocnění, výživa, životospráva a pod.

Angina se projevuje náhlým pocitem zimnice, horečkou, celkovou únavou, malátností, hlavně však silnou bolestí v krku, zejména při pokání.

Sliznice hltanu je zrudlá, mandle jsou zduřelé, zvětšené s četnými hnislavými čepy a povlaky.

Někdy zduří též lymfatické uzliny a jsou pak dobré hmatné na krku, což se považuje za „spadlé mandle“.

Angina se dnes léčí sulfonamidy, penicilinem, doporučuje se kloktání a bezpodmínečný klid na lůžku, aspoň po dobu několika dnů. Ve většině pří-

padů zánět se zhojí bez důsledků. Někdy dojde k recidivě, to znamená k opakování onemocnění. Jindy mandle zůstávají trvale zvěšené-hypertrofické, se stálým obsahem hnisu. V takovémto formě nemají pro organismus žádného významu a jsou naopak škodlivé, jakožto chorobné ložisko a zřídlo toxinu. Mohou také způsobiti mnoho těžkých onemocnění, někdy i nevylečitelných, jako na př. akutní nebo chronický reumatismus, zánět ledvin, záněty srdeční nitroblány, chronické záněty nervů jako ischias a pod. Doporučujeme proto vždy velmi důrazně takovéto mandle odstranit. Kdykoli vám bude k tomu lékař radit, zjména u dětí, neotálejte! Věk, roční údaje nebo snad jiné okolnosti, nejsou rozhodující. Chirurgické odstranění mandlí je dnes docela lehkým zákonem, celkem bez komplikací.

Závěrem bych rád ještě jednou zdůraznil nutnost řádného a definitivního léčení výše zmíněných onemocnění, neboť eventuální podceňování a v mnohých případech tak zvané „přechození“ chřipky, anginy nebo i rýmy, může mít třeba netrahé následky na celý život.

Léčebná péče o válečné invalidy a pozůstalé po padlých býv. přísluš. čs. zahr. armády z SSSR

Dochází nám často dotazy o tom, zda vojenští a váleční invalidé, jejich rodinní příslušníci a pozůstalí po padlých a obětech války a fašistické persekuce — příjemci zapatřovacích platů od státních úřadů pro válečné poškozence podle zák. 164/1946 Sb., mají nárok na bezplatné lékařské ošetření, ústavní a lázeňské léčení.

Pojednáváme proto podrobněji o této otázce.

Léčebná péče o invalidy

Na léčebnou péči má invalida nárok jen tehdy, má-li na ni nárok z toho důvodu, že je v pracovním poměru a nemocenský pojištěn. Všichni invalidé - zemědělci na tu-to péči nárok mají (zemědělci samostatně hospodařící i zemědělci družstevníci).

Léčebná péče se poskytuje pro jakékoli onemocnění, nikoli jen pro onemocnění, které je příčinou invalidity nebo choroby, které jsou s ní v souvislosti.

Léčebná péče pozůstává v poskytnutí:

1. lékařské pomoci

- a) lékařem praktickým
- b) podle potřeby lékařem odborným
- c) ve veřejném ambulatoriu,

2. léků
3. léčení v nemocnici, sanatoriu nebo v jiném léčebném ústavu, vyžaduje-li toho povaha onemocnění nebo způsob léčení.

Invalida je jen potud omezen ve volbě lékaře, že si musí zvolit lékaře, který je nejbližší jeho bydliště.

Invalida, který potřebuje lékařské ošetření, vyžádá si od státního úřadu pro válečné poškozence poukaz k lékaři, který ho opravňuje k bezplatnému léčení po dobu jednoho kalendářního čtvrtletí. Pro každé další čtvrtletí je nutno si vyžádat nový poukaz. V žádosti ke státnímu úřadu pro válečné poškozence jest třeba uvést číslo výměru o přiznání zapatřovacích požitků. MNV musí na žádost polovrdit, že žadatel není v zaměstnaném poměru a že není tudíž nemocensky pojištěn. (Členové JZD III. a IV. typu i když jsou

nemocensky pojištěni, nárok na léčebnou péči od státního úřadu pro válečné poškozence mají). Ani při ordinacích, ani při návštěvách invalida nic nepřiplácí.

Poukaz do veřejné nemocnice vydá bud ošetřující lékař nebo se invalida při přijetí do nemocnice prokáže výměrem důchodu od státního úřadu pro válečné poškozence.

O léčení sanatorní nebo lázeňské je nučeno žádati písemně u státního úřadu pro válečné poškozence. Poskytuje se, jestliže jiné léčení nemělo příznivý výsledek a lze-li očekávat tento výsledek od léčení v sanatoriu nebo v lázních. Odůvodněné doporučení ošetřujícího lékaře je nutno přiložiti k žádosti.

Invalidum v ústavním léčení je v určitých případech poskytováno každý rok. O toto kapesné je nučeno požádati zároveň se žádostí o povolení ústavního léčení a to u státního úřadu pro válečné poškozence.

Dokončení příště

Popisy českých osad na Volyni — Kvasilov

Podle vyprávění starších občanů Kvasilova zpracovala Marie Tomášová

Dokončení

Vr. Náhlovský sestavil novou kapelu z mladých chlapců, které si využívali a tato kapela existovala až do reemigrace. Tento výtečný kapelník a hudebník byl hlavní složkou Sokola. Jeho kapela hrávala jak při svatebních, tak i při smutečních událostech. Vr. Náhlovský se svou kapelou se zasloužil o vývoj Sokola. Cvičilo se o veřejných cvičeních při jeho hudbě a nemyslitelná byla žádná slavnost bez jeho výtečné kapely. Sám také komponoval a rozepisoval noty pro celou kapelu. Druhá kapela byla smyčcová a hrávala při menších slavnostech anebo někdy hrávaly kapely obě. Dnes již br. Náhlovský nehráje, ale jemu patří nás dík za tu krásnou hudbu, při níž si rádi zatančili jak starí, tak především mládež.

V r. 1928 byl položen základ vlastní sokolovny, ale byla dostavěna teprve v r. 1932. Obec zakoupila pozemek od bratří Jačkových. Peníze na tu parcelu darovali občané. Mimo řemeslnickou práci vše ostatní udělali občané svépomoci. Cihly na stavbu daroval Josef Jandura ze své cihelny. Toto kulturní rozpětí obce trvalo až do r. 1933. V prvních letech po válce divadlo řídili Václav Stránský a Antonín Perný. Později Jan Stránský, akademický malíř, jenž sám maloval kulisy. Po jeho smrti řídili divadlo Jan Zach a učitel Vl. Tomáš.

V r. 1927 byl otevřen v Kvasilově konsulát ČSR. Funkci čestného konsula zastával ing. Vl. Svarovský, jeho zástupcem byl Jiří Smolík, který v r. 1933 zemřel. Po něm vykonával tuto funkci učitel Vl. Tomáš. Konsulát byl činný do r. 1939. Až znenadání vzplál požár druhé světové války. Němci vtrhli do Polska a za 14 dní bylo Polsko poraženo. Silnice vedoucí přes Kvasilov byla zaplavena auty a vozy. Vyšší důstojnictvo a úřednictvo Beckovy vlády prchalo pryč. Uprchlíci jeli nepřetržitě ve dne v noci, některí směrem k sovětské hranici a většina přes Halič do Rumunska. Členové polské vlády byli nuceni se zastavit v obci, protože dál nemohli jet. Také marsál Kydz-Smigly byl ubytován s rodinou po dva dny v Kvasilově. Ministr Beck rovněž projížděl přes Kvasilov, to se však dělo velice tajně a prozradilo se to až po jeho odjezdu. Zelezniční trať byla

Skupina Sokola Kvasilov v Liběšicích u Žatce

rovněž přeplňena vlaky s uprchlíky a vojskem. Toto brzy zjistili Němci, neb měli všude plno svých vyzvědačů.

Po každé, když letěla německá letadla, vojáci z vlaků se schovávali do zahrad a tak dne 15. září 1939 byl nálet na Kvasilov německých bombardovacích letadel. Zápalnými bombami hozenými do každé usedlosti vyhořela celá ulice při železniční trati. Shořelo úplně 12 obytných domů a 18 stodol naplněných úrodotou a hospodářskými stroji.

Za dva dny 17. IX. 1939 přichází Rudá armáda, ale škody způsobené bombardováním se již nedaly nahradit. V bojích proti hitlerovcům v polské armádě padli tři občané Kvasilova: Josef Olmr, Boris Rehák a Václav Horna. Po okupaci ČSR v r. 1938 mnoho uprchlíků bylo v Kvasilově. Učitelem Vl. Tomáškem, jenž dojízděl na čs. vyslanectví v Krakově bylo jim nabídnuto pohostinství v Kvasilově. A tak ještě před bombardováním ubytoval se v Kvasilově štáb čs. vojenské skupiny letců, kteří za hranicemi vlasti hledali možnost bojovat proti německým okupantům. V počtu kolem 50 mužů, 8 žen a dětí byli ubytováni v obci přes půl roku, až do připojení k větší skupině, které velel generál Ludvík Svoboda. V r. 1940 odjíždí tato skupina zároveň s několika kvasilovskými občany a Kvasilov je vybavuje na dalekou cestu vším potřebným a velkou částkou peněznej. Také jim byl darován prapor jednoty Sokola, který se po dlouhém putování vrátil do osvo-

bozené Prahy. Dnes tento symbol nasi kulturní vyspělosti a síly je uložen v Liběšicích u bývalého náčelníka Jaroslava Perného.

Zároveň s letci emigrovali do Polska za okupace čs. občané židovské národnosti. V Kvasilově se jich usídlilo asi 10 osob. Všichni byli z Moravské Ostravy. Před příchodem Němců několik osob uteklo do Sovětského svazu a ti co zůstali, byli Němci utraceni. Když bylo v Rovně zřízeno ghetto a později nastalo hromadné vraždění, utíkali Zidé do okolních vesnic. Za jeden den bylo vyvražděno asi 35 tisíc, druhý den kolem 20 tisíc osob, nevyjímaje žen z porodnice i nemluvit. Také do Kvasilova v noci v dešti a sněhu přiběhlo hodně Zidů, kteří se schovávali ve stodolách a do stohů slámy. Za tmy vycházel z úkrytu a prosili o jídlo. Některým se podařilo delší dobu se ukryvat, ale nakonec je Němci i zde pronásledovali a jen málo se jich zachránilo útěkem.

V roce 1940 byl v Kvasilově založen kolchoz, do něhož vstupují všichni občané s výjimkou několika vesnických bohačů - „kuláků“, kteří nebyli do kolchozu přijati. Předsedou kolchozu byl Josef Janovský, který velice svědomitě plnil své povinnosti, po něm byl Ant. Miškovský.

V roce 1941 přede zněním přichází Němci a to nastává pro Kvasilov jakož i pro celou okupovanou Volyn doba nevýslovného utrpení a strádání.

Roku 1944 při nástupu Rudé armády Kvasilov opět utrpěl od dělostřeleckých granátů. Na jednom

konci obce byli Němci a na druhém již Rudoarméjci a od střelby opět vyhořelo několik stodol a mnoho obytných domů bylo poškozeno. 28. února osvobodila Rudá armáda Kvasilov a již 1. března se híasi 120 mužů dobrovolně do čs. armády. Byla to opět vúdci sokolská myšlenka a výchova, která dala vnuknutí Kvasilovským, co mají činiti. Všichni byli odesláni do Jitremova u Moskvy na výcvik ke 2. paradesantní brigádě. Po přjezdu 1. čs. brigády na Volyn, 16. března nastupuje druhá etapa do Rovna. Celkem 169 mužů a 10 žen bylo v čs. zahraniční armádě. Nejstarším byly 64 roky a nejmladším 14 let. A za celou válku ani jeden nebyl ulejvákem ani neměl zádnou „bronirovku“.

Ve druhé světové válce v boji za osvobození vlasti padli tito kvasilovští občané: voj. Blažek Alexandr, voj. Šeretuk Antonín, voj. Pecháček Jindřich, voj. Vojtek Josef, voj. Tomáš Alexandr, voj. Tomáš Jindřich, voj. Jansa Vladimír, voj. Dlouhý Václav, voj. Rygl Antonín, voj. Krbec Jaroslav, voj. Krbec Vladimír, voj. Horná Antonín, voj. Maksa Antonín, voj. Ouzky Mikuláš, voj. Martinek Josef, voj. Martinek Václav, voj. Novotný Antonín, voj. Veselý Václav, voj. Libanský Vladimír ppor. Tomáš Teofil, ppor. Srb Vladimír, rt. Zahrádko Jiří, voj. Zichová Anna, voj. Vlach Vladimír.

Tito chlapci a děvčata se zbraní v ruce dokázali, že lásku k vlasti a svobodě není prázdným slovem. Ze nebyli jenom v popředí kulturně hospodářského života na Volyni, že to byli uvědomělí Češi, milující svoji starou vlast a hotovi dát za ni své životy. A nemalou cenu zaplatili Kvasilov; 36 vojáků různého stáří padlo v bojích a krvi svou vykoupilo naši svobodu. Občané uspořádali také sbírku pro čs. vojenskou jednotku v SSSR, která vynesla 50.000 rublů na tanky, 20 koní 15 krav a 25 krmencích vepřů. Dali z mála, ale od srdce a tak přispěli hmotně, krví, i obětmi k získání samostatnosti naší vlasti. Mnozí byli vyznamenáni různými řády, ale nejvíce se vyznamenal z řad našich bojovníků škpt. Jaroslav Perný, který od Buzuluku až do Prahy nevyneschal ani jednu vojenskou operaci. Bojoval u Sokolova, u Bílé Cerkve, byl vyznamenán sovětským řádem Velké vlastenecké války, u Kyjeva obdržel sovětský řád Rudé hvězdy, u Ružemberka také řád Rudé hvězdy, u Jasla dostal vlastnoručně podepsaný přípis od generalissima Stalina a jeho dělostřelecký oddíl obdržel název „Ja-

Sobor v Kvasilově

selský“. U Sv. Mikuláše byl vyznamenán slovenským řádem za osvobození Slovenska. Za hrdinské počinání u Dukly dostal „Velitelstvický řád Jana Žižky“. Celkem má 18 vysokých vyznamenání, 5 sovětských, a 13 československých. Dnes je Jaroslav Perný usídlen v Liběšicích u Zatce, kde plní funkci předsedy Jednotného zemědělského družstva. Jak byl dobrým bojovníkem, tak je i dobrým hospodářem.

S odchodem mužů do armády nastala smutná doba pro ženy. Ač v obci zůstali starí muži, přece jen na všechny práce nestačili. Ženy měly na starosti hospodářství a musely pracovat s potahy na poli. Pochopitelně, že se již nemohly dočkat konce války a těšily se na shledanou se svými drahými. I s netrpělivostí byla očekávána přesídlovací komise, která prováděla reemigraci. Nehledě na to, že jsme se nemohli dočkat odjezdu, přece jenom jsme se těžce loučili s vísou, kde každý z nás prožil jak bolest a utrpení, tak i nejkrásnější léta svého života. Největší loučení bylo s naším krásným hřbitovem, kde jsme zanechali své drahé zemnulé. Konečně jsme se dočkali a 18. dubna 1947 jsme se naložili do vlaku ve Zdolbunově a 2. května v 6 hodin ráno jsme přijeli do Zatce. Prvním zklamáním pro nás bylo to, že jsme nepřišli zase do jedné, případně do dvou obcí. Kvasilovští občané jsou osídleni v oko-

li Zatce v obcích: Dobřečany, Liběšice, Klůček, Ličkov, Holeděč a Tuchořice a plně se zapojili do budovatelské práce na výstavbě své nové socialistické vlasti.

My, kterým osud dopřál přečkat válku, postavili jsme ze svých skromných prostředků nově osidlivých se reemigrantů, v Liběšicích pomník padlým, jako důkaz naší úcty k těm, kteří obětovali za vlast to, co měli nejdražšího - svou životy.

Představovali jsme si, že až se všichni sejdou se svými drahými, že opět budeme společně pokračovat i v kulturní činnosti. Bohužel jsme roztroušeni a občané Kvasilova se málo mezi sebou stykají. Pro neustálé vědní starosti a práci nemají na to čas. A tak jen vzpomínky naše občas zalézají do naší rodné vísy obklopené zahradami, kde každý z nás prožil nejkrásnější léta svého života. Starší lidé pomalu vymírají a mládež, která vyrůstá již zde, touhu po starém domově nezná. Ví také velmi málo o dějinách naší těžké, tvrdé avšak úspěšné práce na Volyni. Proto jsem se pokusila alespoň zčásti sepsat podle vyprávění starých občanů děje naší obce. Nevím, podařilo-li se to docela a proto prosím, kdo z občanů Kvasilova by věděl ještě něco, nebo by chtěl něco opravit, ať napíše do redakce našeho časopisu.

Vzpomínáme

Již opět minul rok a my s nezmenšenou bolestí v srdcích stále vzpomínáme, Oldo, na Tebe. Těžko je nám a nesmírně smutno. Jedině naděje a víra, že se jednou všechni sejdeme u tránu Páně v nesíích, nás posiluje. — Vzpomínáme a nikdy nezapomeneme.

Matka, sestra, žvagr a dědeček

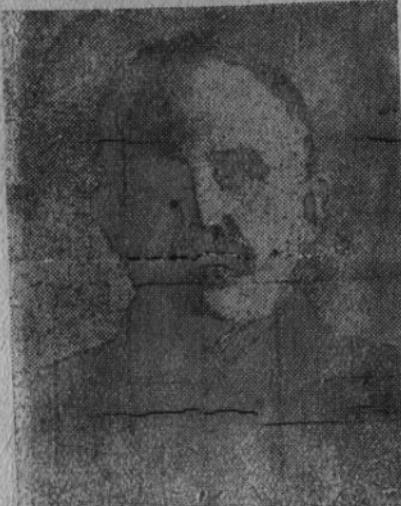

S bolestí vzpomínám na své milované syny, které mně nelítostný osud vzal.

Drahý Toničku, k Tvým 14. narozeninám zaslám upřímná přání štěsti a zdraví a všeho dobrého.

Rovněž ke vzdálenému hrobu milovaného Vláďka, který zahynul ve válce v obci Lipinách u Lucka, záléhají moje smutné vzpomínky. Věřím, že všechny, kdož jste ho znali a měli rádi, vzpomenete se mnou.

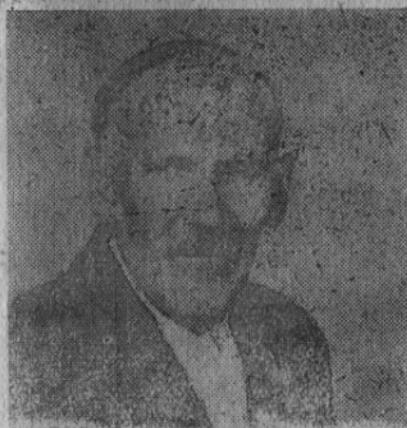
Otec Kutnar

S neufučající bolestí v srdečích vzpomínáme dne, kdy nás navždy opustil náš druhý manžel, tatinek a dědeček Leopold Bačovský. Narodil se v Martinovce, okr. Rovno, dne 11. 11. 1882, kde téměř celý život pracoval a zdárně vychoval 11 dětí. Po příjezdu do vlasti se usídlil v Hlubočanech na Vyškovsku. Nejčastěji se však dlouho z kýženého odpočinku a dne 31. prosince 1948 v Albrechticích ve Slezsku podlehhl těžké a vleké nemoci, kde je také uložen k věčnému odpočinku.

Budiž Vám země lehká a spánek v ní sladký. My na Vás nikdy nezapomeneme.

Manželka, děti a vnoučata

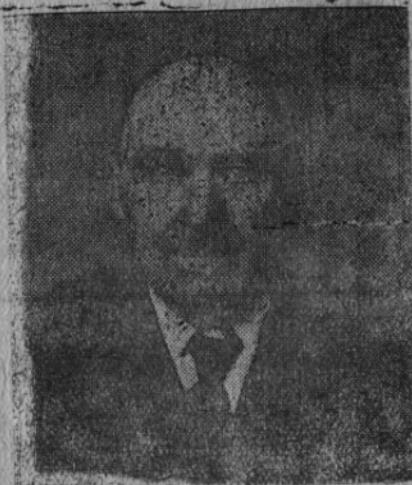
S hrubokou bolestí oznamujeme všem přátelům a známým, že odešel na věčnost náš drahý manžel, otec a dědeček Václav Kafka. Narodil se 15. 10. 1872 v Přísimasech, okr. Český Brod. Přijel z Čech na Volyn, kde ztrávil dlouhá léta v houzevnaté práci. Na sklonku života vrátil se do vlasti a po dlouhé nemoci 24. 5. 1951 zemřel. — Budiž mu lehká rodná česká země. Vzpomínáme stále a prosíme všechny, kdož ho znali, aby vzpomněli také. **Manželka, děti a vnuci**

Zdržení žalem a nesmírnou bolestí oznamujeme všem přátelům a známým truchlivou zprávu, že dne 7. 11. 1951 tragicky zahynul náš druhý manžel a tatinek Josef Zahradka, nar. 25. 11. 1916 v Omelanštíně na Volyni. K věčnému odpočinku je uložen na místním hřbitově v Liběšicích u Žatce.

Děkujeme všem, kdož ho doprovodili na jeho poslední cestě, zvláště pravoslavnému faráři, pěveckému sboru ze Žatce a všem dárcům věnců a kytic. Kdož jste ho znali, věnujte mu s námi tichou vzpomínku.

Truchlící manželka a děti Olinka, Věna a Libuška

S hlubokým smukem oznamujeme všem přátelům a známým, že navždy dotlouklí upřímné srdce našeho milého tatínka a dědečka Jana Hálka, nar. 4. 12. 1879 v Kupecově na Volyni.

Po tříměsíčním pobytu v nemocnici zemřel 23. 10. 1951. Kdož jste ho znali a měli rádi pro jeho dobré srdce, vzpomeňte s námi.

Budiž Ti země ve vlasti lehká a spisladce, milý tatínek a dědečku, na hřbitově bruntálském.

Truchlící dcera Libuše, zef Bohoně a vnuka Milada Navrátilová

OZNÁMENÍ

Dne 27. července 1951 zemřel ve Velkých Losinách na následky válečných útrap náš nejdražší tatíček, milovaný manžel a dobrý bratr Vladimír Pražák, nar. 19. 1. 1917 v Novostavcích, okres Rovno na Volyni.

Odpocívej v pokoji ve své milé a drahé vlasti, předobrý náš otče, manželi a bratře. Budeme vzpomínat a v našich srdcích zůstaneš vždy.

Prosíme i Vás, kdož jste Vladimíra Pražáka znali, abyste mu s námi věnovali čestnou a tichou vzpominku.

Všem přátelům a známým, kteří našeho drahého zesnulého na jeho poslední cestě doprovodili, jakož i za hojně květinové dary, hudbu a každou vyslovenou soustrast vzdávají tisícere díky

manželka, děti a ostatní příbuzní

S bolestí v srdcích oznamuje-li všem přátelům a známým, že 5. X. t. r. zemřel v Olyce, okr. Luck na Volyni, náš drahý syn a bratr Ivan Zápolský, nar. v r. 1910.

Tělesné pozůstatky drahého zesnulého byly uloženy k věčnému spánku na hřbitově v Olyce.

Prosíme všechny, kdož ho znali, aby mu s námi věnovali tichou vzpominku.

Matka, sestra a bratr

Blahopřání

V tomto roce oslavila náš drahá maminka Barbora Mařková z Libánovky svoje 56. narozeniny.

Milá maminko, do dalšího života Vám přejeme mnoho zdraví a Božího požehnání.

Manžel, děti, zeť, snacha a vnuci

Dne 1. ledna 1952 oznává se náš manžel a otec Teodor Boček, nar. v Mirohošti na Volyni, jubilejního věku 50 let.

Hodně radosti, zdraví a sily do dalších let mu přejí jeho

manželka, synové a příbuzní

Naši drahí rodiče, babička a dědeček, Marie a Václav Maškovi z Kupičova na Volyni, dožívají se r. požehnaného věku 70 let.

Do dalších let hodně zdraví a spokojenosti jim přejí

Dece zet a vnuci

Hledáme příslušníky rodiny Kynzlové z Kozína u Lucka. Matka roz. Vránová pocházela z Hulče. Při reemigraci byli pravděpodobně osídleni v okr. Bruntál.

Kdo by o jmenovaných věděl, nechť to laskavě oznámi na adresu administrace Věrné stráže. Hledáj je přítelé.

Hledáme Věru Zavadskou, roz. Srbovou, nar. 1905 ve Straklově, posledně bytem v Mradicích, okr. Žatec. Kdo by znal místo jejího pobytu, nechť to laskavě sdělí na adresu: Teresie Srbová, Lipavské Údolí čp. 62, p. Kynšperk.

Hledáme hospodyně k vedení domácnosti, bezdětnou případně s jedním dítětem ve stáří do 40 let, nejraději vdovu po padlém. Zn. „Válečný invalida“ do adm. t. l.

Přeďáme hospodářství o výměře 1C ha. v tom 30 a lesa, 2 ha luk, 30 ovocných stromů, na rovině, vše zaseto. V hospodářství je dobytek živého i mrtvého inventáře, elektrina, výtah na seno a l. zařízení. V místě je škola, nádraží, obchody, biograf. Možnost výdělku s potahem. Zn.: „Na Moravě“ do adm. t. l.

Podekování. Pravoslavná církevní obec v Žatci děkuje za dar 1200 Kčs, který byl z podnětu p. Mikuláše Šutery z Měcholupeč vybrán mezi hosty na křtinách u p. Jaroslava Lešáka v Měcholupeči při křtu jeho dcerušky Vlastičky.

Slechetným dárcům děkuje Sbor starších pravoslavné církve v Žatci.

Věrná stráž vychází jednou týdně. Vydává Svaz Čechů z Volyně nákladem vlastním. Vedoucí redaktor Jaroslav Chudoba. Redakce a administrace: Žatec, nám. Velké říjnové revoluce 155, telefon 550. Tiskou Krušnohorské tiskárny, národní podnik, závod Chomutov, telefon 13. Dohledací poštovní úřad Žatec. Předplatné na rok 1951 je 150 Kčs. Konto poštovní spořitelny č. 728801, Okresní spořitelna a záložna Žatec a Svaz Čechů z Volyně č. 10268